

[Rytter.]

højtærede Justitsminister? Den højtærede Minister siger: Jeg har en Lovregel, som Rigsdagen i sin Tid har givet, men den vil jeg ikke benytte. Men ikke blot det, men paa Trods af en Aftale mellem to Ministerier, som ikke senere er ændret — en Aftale om, at naar det drejede sig om Afskedigelse af Underdommere, om hvilke man mente, at de ikke kunde passe deres Embede, saa skulde Ministeren rette en Henvendelse til dem —, paa Trods deraf har Ministeren ikke været villig hertil.

Jeg maa stadig fastholde, at det, som man vil vedtage her i Dag, er i Strid med Grundloven, at man tager ethvert grundlovsmæssigt Værn bort fra Domstolene og lægger dem ind under den almindelige Lovgivning. Det mener Mindretallet, man saa kraftigt som vel muligt maa protestere imod. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale at stemme for det af Mindretallet stillede Ændringsforslag, og skulde dette blive forkastet, da at undlade at stemme ved Afstemningen om de af Flertallet stillede Ændringsforslag.

Første Næstformand (Carl F. Madsen): Da det er min Agt at søge anden Behandling af denne Sag tilendebragt i dette Møde, henstiller jeg til efterfølgende Talere at fatte sig kort.

Justitsministeren (Zahle): Jeg skal efterkomme den højtærede Formands Opfordring og vilde i øvrigt i alle Tilfælde have udtalt mig kort. Jeg kan ikke se, hvad det skulde gavne, om vi stod her og snakkede hele Dagen. I Dag er det jo en Handlingens Dag, og i Dag gælder det om at faa afgjort Sagerne.

Naar den ærede foregaaende Taler (Rytter) var inde paa, at det vilde medføre en stor Udgift at gennemføre denne Lov, og har opgjort i Mindretalsbetænkningen, at den vil komme til at koste 100 000 à 200 000 Kr. om Aaret, maa jeg sige, at man er langt ude over, hvad der ligger indenfor rimelige Grænser. Forholdet er det, at Gennemsnittet for Aarene siden 1920 — og det er kun fra den Tid, der er Tale om den nuværende Retsplejeordning — viser 8 Dommere over 70 Aar. Hvis de alle sammen gik af, ikke med almindelig Pension, men med forhøjet Pension, vilde det medføre en Forhøjelse paa 8 Gange godt og vel 5 000 Kr., det vil sige ca. 45 000 Kr., men vel at mærke, kun saa længe de lever. Man kan ikke regne med, at de Dommere, som bliver afskediget i

Løbet af de kommende 3—4 Aar, ellers alle vilde blive ved at fungere uden at søge Afsked og alle vilde blive ved at leve; hvis man lægger det til Grund, kommer man til et fejl Resultat. Nogle gaar af sig selv, og andre dør; Folk, der er over de 70 Aar, er jo inde i en Periode, hvor Dødeligheden er temmelig stor.

Det ærede Medlem oplyste, at jeg fem Gange skulde have udtalt, at Domstolene vilde tilsidesætte en Lovbestemmelse. Jeg skal ved Lejlighed gennemlæse, hvorledes egentlig Sammenhængen er dér; det kan jo være, den er, som det ærede Medlem udtalte, men det kan ogsaa være, at jeg blot har sigtet til — hvad der jo er en kendt Sag —, at Højesteret mener at have Ret til og hævder at have Ret til at tilsidesætte en Lov, naar den anser den for grundlovsstridig. Men selv om jeg har skiftet Anskuelse, er det den foreliggende Sag uvedkommende og i og for sig uden Interesse; jeg har givet gode Grunde for det Standpunkt, jeg har.

Sverige gennemførte udtrykkelig en Aldersgrænse for Dommere og tillige for andre Embedsmænd, som var undergivet de samme Forhold som Dommerne, uden nogen Grundlovsændring.

Det Angreb paa Professor Poul Andersen, som blev fremsat af det ærede Medlem, maa jeg paa det bestemteste tilbagevise. Professoren er en anset Videnskabsmand, som har udtalt sig med al den Myndighed, som hans overordentlig store Anseelse giver ham.

Det ærede Medlem havde ikke behøvet at takke paa tidligere Justitsminister Bülow's Vegne, for hvis denne mente at være mig nogen Tak skyldig, fordi jeg har fremdraget hans Udtalelser, havde han nok bragt mig den selv; vi taler meget venskabeligt sammen. Og naar der siges, at det, Justitsminister Bülow har skrevet, kun angik de kollegiale Domstole, skal jeg tillade mig at oplæse nogle faa Linier, for at det hele Ting kan blive opmærksomt paa, at den Argumentation, som benyttes af Justitsminister Bülow, fuldkommen kan overføres paa Underdommerne. Det hedder her:

„..... hvor Domstolsfølgingen til Afsked efter en lang og hæderfuld Embedsbane vilde være en Forargelse, og hvor Skønnet Utjenstdygtighed, naar alt kommer til alt, jævnlig vil være saa flydende, at det baade er ubilligt at vente, at vedkommende selv skal se paa dette Spørgsmaal paa samme Maade som Rettens Formand og Ministeriet, og hvor Emnet ofte i overordentlig ringe